

TIL: NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT,
KONSESJONSAVDELINGEN,
POSTBOKS 5091 MAJORSTUEN

FRÅ: BEBOERE OG GRUNNEIERE I SELJADALEN
C/O SELJADALSVEGEN 545, 6893 VIK

SIGN.:

ANSVARLEG: THOR A. NUMMEDAL

DATO: 27.11.2022

DERES REF.: INGRID HAUG

VÅR REF.: THOR A.
NUMMEDAL

Vilkårsrevisjonen Arnafjord- Viksvassdraga // Tilleggsuttalelse etter befaring 27-28/9, 2022

Vi viser til NVEs befaring arrangert 27 og 28 september, 2022 samt høringsuttalelse oversendt tidligere vedrørende vilkårsrevisjon for Arnafjord- og Viksvassdragene.

Med vennlig hilsen,

Thor Anders Nummedal
Koordinator og kontaktperson
For/ Beboere og Grunneiere i Seljadalen

Kommentarer og presiseringer fra befarings

Det var en grundig og god befarings. Høringsvaret vårt ble særlig vektlagt ved befarings første dag da vi stoppet ved bekkinntaket ved Myrkaskog øverst i Seljadalen. I tillegg ble vannføringen i Seljadalselva ved flere tilfeller nevnt i sammenheng med både vannføringen og temperaturen på vannet i Vikja.

Regulanten hevdet både under befaringsen og i sitt tilsvaret til høringsuttalelsene at det var uklart hva som lå i vårt minstevannkrav for Seljadalselva. Vi gjør derfor rede for våre krav her i tillegg til å kommentere på andre relevante momenter som ble diskutert under befaringsen.

1. Minstevannføring i Seljadalselva må sees i sammenheng med minstevannføringen i Vikja ettersom Seljadalselva løper ut i Vikja blir minstevannføringen i Seljadalselva en del av (fks 50/%) minstevannføringen i Vikja. Blir det fks etablert en minstevannføring på 500 l/s i Vikja kan fks 250 l/s komme fra Seljadalselva. Da er det den samlede nytteverdien og kostnaden for Vikja og Seljadalselva som er avgjørende. Da får minstevannføringen dobbelt nytte til om lag samme kostnad. Beregnet energitap ved en slik etablering av kombinert minstevannføring for Vikja/Seljadalselva må hensynta dette og ikke telles dobbelt.
2. Vi har konkrete krav til størrelsen på minstevannføringen i Seljadalselva (250 l/s), men sier samtidig at vi ønsker en ekspertuttalelse for behovet. Vårt krav er basert på behovet i Vikja (fks 50% av vannet kan komme via Seljadalselva). Det er alltid bedre med noe minstevannføring enn ingen minstevannføring. Regulanten ser ut til å konkludere med at dersom det konkrete kravet ikke kan innfris av tekniske eller økonomiske grunner så er det heller ingen vits med noe mindre minstevannføring enn oppgitt krav. Det blir en feil tilnærming.
3. Vårt primærkrav er på 250 l/s som slippes fra Brevatna. Kravet kan justeres i henhold til ekspertvurdering for behovet i Seljadalselva, etablert minstevannføring for Vikja og teknisk/økonomiske forhold. På elvstrekking nedstrøms Brevatna vil det komme ytterligere tilsig til elva. Det betyr at vannføringen vil øke gradvis og ved bekkinntaket ved Myrkaskog i Seljadalen vil vannføringen være høyere enn 250 l/s (250 l/s + tilsig). Her kan regulanten om ønskelig gjøre en justering av vannføringen ved at vannføring som overstiger 250 l/s kan overføres fra bekkinntaket ved Myrkaskog til Hove. Vi ber altså ikke om to ganger 250 l/s, men at minimum 250 l/s opprettholdes gjennom hele elvstrekkingen - også nedstrøms bekkinntaket ved Myrkaskog.

4. Regulanten hevder det av tekniske grunner vil være nesten umulig å slippe minstevannføring på 250 l/s fra Heimste Brevatn ettersom det kun kan tappes mot Seljadalen fra nivået mellom 1145 og 1148 moh og fordi årlig tilsig til Heimste Brevatn er mindre enn halvparten av det som skal til for en minstevannføring tilsvarende 250 l/s. Regulanten sier også at løsninger som inkluderer bidrag fra Midtvatn og Ytste Brevatn blir teknisk kompliserte og for dyre. Det er vanskelig å gjøre selvstendige vurderinger av dette uten vesentlig mer informasjon om anleggene. Basert på regulantens informasjon synes det imidlertid å kunne ligge til rette for et kompromiss der minstevannføringen som slippes fra Heimste Brevatn tilsvarer det årlige tilsiget. I snitt vil det innebære et slipp av minstevannføring på i overkant av 100 l/s. I et slikt scenario er det viktig at vannet slippes forbi bekkinntaket ved Myrkaskog. Som påpekt tidligere så er noe minstevannføring bedre enn ingen minstevannføring.
5. I diskusjonene rundt vanntemperatur og næringstilsig til Vikja ble det påpekt ved flere anledninger at minstevannføring fra åpne sideelver som Seljadalselva vil bidra til høyere vanntemperatur og bedre næringstilsig for yngelen enn vann fra tunneler og bunnen av magasiner. Dette er dermed enda en tilleggsverdi fra deling av minstevannføringen.
6. OED avsto i 2018 konsesjon til Tura kraftverk i Seljadalen etter anbefaling fra NVE. Begrunnelsen var at departementet mente at Tura kraftverk vil ha for store negative konsekvenser for naturmangfold og landskap. Sett i sammenheng med vilkårsrevisjonen, ville Tura bidratt en årlig produksjon som overgår tapet ved å innfri minstevannkravet for Seljadalselva (og dermed også deler av minstevannkravet for Vikja). Samtidig kan det ikke utelukkes at minstevannføring og rehabilitering av Seljedalselva/Vikja vil representere en større miljøgevinst enn miljøkostnaden ved realiseringen av Tura. NVE bør derfor, uten å forskuttere et utfall, klargjøre om Tura sett i sammenheng med vilkårsrevisjonen, vil kunne vurderes annerledes enn som et selvstendig prosjekt ved at det bidrar til en bedre totalløsning for Seljadalen og hele vassdraget. Dette vil klargjøre om det gir mening å søke konsesjon på nytt.